

Nr 470.

Av herr **Håstad**, om skyldighet för värnpliktig att vid straffansvar taga del av innehållet i honom tillställda meddelanden om inställelse, krigsplacering m. m.

Enligt värnpliktslagen är värnpliktig vid straffansvar skyldig att på postverket ta ut rekommenderade försändelser från de militära myndigheterna. Där emot stadgas intet straff för underlåtenhet att öppna försändelsen i fråga. Fall ha inträffat, då värnpliktiga gjort sig skyldiga till den försumligheten att de ej gittat öppna en dylik försändelse eller ta del av dess innehåll samt därför ej inställt sig till föreskriven tjänstgöring, utan att domstolarna haft någon laglig grund att utmäta ett straff för denna pliktförgätenhet. Det är uppenbart att lagen i detta avseende har en lucka. Samma bristfällighet i lagstiftningen är för handen när det gäller frågan om den värnpliktiges skyldighet att bevara en försändelse, som han mottagit och som innehåller uppgifter om hans inställelse eller placering. Det är alldeles tydligt att en värnpliktig, som t. ex. slarvar bort meddelande om sin krigsplacering och vid mobilisering saknar kännedom om inställelseorten eller andra förhållningsorder, kan vålla mycken oreda och allvarligt brister i sina medborgerliga skyldigheter. I och för sig rubricerar kap. 26:18 strafflagen en sådan försumlighet som tjänstefel, men det framgår av kap. 26:21 strafflagen att straff för tjänstefel blott kan utdömas om vederbörande vid tillfället i fråga är tjänstgöringsskyldig. Befinner han sig ej i tjänst är det tvivelaktigt om han rättsligen är skyldig att bevara meddelandet, och domstol har ansett sig icke kunna ådöma värnpliktig straff för sådan underlåtenhet att sörja för meddelandets bevarande. Även i detta fall föreligger otvetydigt en lucka i lagen.

Militieombudsmannen har i fjolårets berättelse berört det senare fallet och framhållit att det måste vara nödvändigt att de värnpliktiga ta vård om ifrågasvarande meddelanden. Han har därvid pekat särskilt på hur en brådskande inkallelse i radio ej kan bli effektiv i de fall, då värnpliktiga slarvat bort sina order. Då MO:s påpekande veterligen ej föranlett någon åtgärd och då det måste vara av största principiella vikt att i lagstiftningen fastslå att det är värnpliktigs skyldighet vid straffansvar att ta del av och bevara de order, som tillställas honom, hemställer jag,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag angående sådana tillägg till värnpliktslagen eller allmänna strafflagen, vilka ålägga värnpliktig skyldighet vid straffansvar dels att ta del av inne-

hållet i honom tillställda meddelanden om inställelse, krigs-
placering m. m. och dels att under alla förhållanden bevara
dessa meddelanden så länge dessa äga giltighet.

Stockholm den 26 januari 1952.

Elis Håstad.

Nr 471.

Av fru **Ewerlöf m. fl.**, om en utredning angående lämpliga regler för
placering av omyndigs penningmedel.

(Lika lydande med motion i Första kammaren, nr 357.)

Stockholm den 26 januari 1952.

Elsa Ewerlöf.

Sture H. Henriksson.

Ingrid Gärde Widemar.

Nr 472.

Av herrar **Håstad** och **Edström**, om ratifikation av en år 1947 mellan
vissa länder ingången konvention rörande skeppsmätning.

(Lika lydande med motion i Första kammaren, nr 302.)

Stockholm den 26 januari 1952.

Elis Håstad.

Walter Edström.
